

اسپری های استنشاقی و انواع آن (Inhalers)

شناسنامه بروشور آموزشی	
عنوان	اسپری های استنشاقی
آموزش	کد: الف . پ . ۲۱۰
تهیه کننده	سوپروایزر آموزش سلامت: سوسن قصرساز-رابط آموزش به بیمار: احمد جوانمردی پرستار
تایید کننده	کارگروه آموزش به بیمار
سال تهیه	بازبینی: ۱۴۰۴/۶ ۱۴۰۳/۶
منابع:	۱) برونر و سودارت - پرستاری داخلی - جراحی /https://arakmu.ac.ir/vcf/fa/newser
پزشک تایید کننده:	دکتر ناهید زمانی مهر - طباورژانس
ناظر کیفی:	دکتر خالد فتحی زاده - فوق تخصص ریه - رئیس مرکز
آدرس	بلوار توحید- مرکز پزشکی آموزشی درمانی توحید مرکز جراحی قلب شهید رجوی تلفن: ۰۸۷۳۳۲۸۶۱۱۲ - ۱۷- واحد آموزش به بیمار و پیگیری

تنگی نفس احساس ناخوشایندی است که در آن فرد به هنگام فعالیت و یا استراحت دچار حالت خفگی میشود و احساس می کند که اصطلاحاً نفس کم آورده و اکسیژن کافی به بدن نمی رسد. در برخی مواقع این حالت میتواند به دنبال فعالیت های ساده ای مانند پیاده روی رخ دهد اما در برخی بیماری ها فرد در حالت استراحت هم دچار این حالت میشود. شاید در مورد اسپری های تنفسی برای درمان تنگی نفس شنیده باشید.

به طور کلی اسپری استنشاقی دستگاهی است قابل حمل، حاوی یک داروی خاص که فرد بیمار میتواند داروی خروجی از آن را هنگام تنفس وارد مجاری تنفسی خود کند. یکی از مزایای استفاده از اسپری ها این است که دارو به طور عمده وارد مجاری تنفسی و ریه ها شده و جذب اندامهای دیگر بدن نمی شود و به همین دلیل عوارض کمتری نسبت به داروهای خوراکی و یا تزریقی دارند.

سه نوع از اسپری های استنشاقی اساسی وجود دارد که افراد به طور معمول از آنها استفاده می کنند

۱. دستگاههای استنشاقی با دوز اندازه گیری شده
۲. دستگاه های استنشاقی پودر خشک
۳. دستگاه های استنشاقی

دستگاههای استنشاقی با دوز اندازه گیری شده

(Metered-Dose Inhalers)

یک قوطی تحت فشار دارو در یک نگهدارنده پلاستیکی با یک دهانه است. وقتی اسپری می شود. دوز قابل اطمینان و مطلوبی از دارو می دهد. این دارو معمولاً برای درمان مشکلات تنفسی مرتبط با آسم، بیماری انسدادی مزمن ریوی (COPD) و سایر بیماری های تنفسی استفاده می شود.

این دستگاه ها قابل حمل و استفاده از آنها صرفه تر از استنشاق کننده های پودر خشک هستند. هنگام استفاده از این نوع دستگاههای استنشاقی به هیچگونه آماده سازی نیاز نیست با این حال، بیماران ممکن است در استفاده از آنها مشکل داشته باشند زیرا ممکن است بیمار نیاز به ترکیب یک نفس عمیق با حرکت فشار روی دستگاه داشته باشد.

از معایب این دستگاه استنشاقی این است که شمارنده دوز ندارد. شما باید دستگاه استنشاقی را تکان داده و مقدار دوز باقیمانده را تخمین بزنید.

مراحل استفاده از دستگاههای استنشاقی با دوز اندازه گیری شده

- ۱- درپوش را برداشته و استنشاق را در حالت ایستاده نگه داری
- ۲- اگر پزشک شما را به استفاده از Spacer توصیه می کند. این کار را انجام دهید.
- ۳- یک spacer دم بار هنگام استنشاق دارو از گلو در برابر تحریک محافظت می کند.

۴- بایستید با صاف بنشینید و دستگاه را تکان دهید.

۵- دستگاه را فشار دهید تا دارو آزاد شود و به آرامی تنفس کنید.

۶- ۳ تا ۵ ثانیه به آرامی نفس بکشید، و صحبت نکنید.

۷- پاف را طبق توصیه پزشک تکرار کنید.

۸- قبل از گرفتن یف دوم حداقل یک دقیقه صبر کنید.

دستگاه استنشاقی پودر خشک Dry Powder Inhaler (DPI)

دستگاه استنشاقی پودر خشک (DPI) نوعی اسپری است که معمولاً برای رساندن داروهای مانند کورتیکواستروئیدهای استنشاقی به

داخل ریه ها استفاده میشود. این نوع داروها با تنفس فعال میشوند. بر خلاف دستگاه استنشاقی MDI که باید دارو را به داخل ریه ها بدمید. استنشاق کننده های پودر خشک وقتی نفس عمیق و سریع میکشید از طریق دستگاه استنشاقی دارو را آزاد می کنند. دستگاه هایی با دور چندگانه وجود دارند که می توانند تا ۲۰۰ دوز را تحمل کنند و مواردی وجود دارد که تک دوز هستند و می توانند قبل از هر بار درمان آنها را با کپسول پر کنید. استفاده از استنشاق کننده های پودر خشک (DPI) به طور کلی از MDI راحت تر است و اثرات تحریک کننده کمتری ایجاد می کند.

مراحل مربوط به نحوه استفاده صحیح از دستگاه استنشاقی پودر خشک

- ۱- در حالی که نفس میکشید. دستگاه را از دهان خود دور نگه دارید. لازم به یادآوری است که نباید نفس را به داخل دستگاه برسانید زیرا این امر می تواند مقداری از داروی پودر را از داخل دستگاه خارج کند.
- ۲- دهانه دستگاه را در دهان خود قرار دهید.
- ۳- به مدت ۲ یا ۳ ثانیه سریع و از طریق دهان خود نفس بکشید. بعد از استنشاق پودر دستگاه را از دهان خارج کنید. نفس خود را به مدت ۱۰ ثانیه نگه دارید و اجازه دهید دارو در ریه های شما مستقر شود.
- ۴- در صورت مصرف دوز دوم این مراحل را دنبال کنید.

Soft Mist Inhaler دستگاه استنشاقی

SMI به دستگاهی گفته میشود که هنگام استنشاق دارو مثل یک غبار آرام حرکت کند. این نوع دستگاههای استنشاقی حاوی فرمولاسیون

های مایع مشابه فرمهای موجود در نبولایزرها (Nebulizer است که برای رسیدن به مجاری تنفسی کوچک در ریه ها به خوبی کار می کند.

SMI ها دارای یک نشانگر در کنار دستگاه هستند که به شما می گوید چند دور باقی مانده دارید. هنگامی که بیمار از SMI استفاده می کند مقدار بیشتری از دارو به ریه های وی می رسد تا MDI یا DPI به همین دلیل میتوانید از دوز کمتری استفاده کنید.

داروی ناشی از این دستگاههای استنشاقی به آرامی خارج می شوند. به این معنی که دستگاه به هیچ گونه هماهنگی بیمار نیاز ندارد. یک نقطه ضعف این دستگاه این است که ممکن است بارگیری دوز در دستگاه برای شما دشوار باشد.

مراحل استفاده از دستگاه SMI

- ۱- درپوش را باز کنید بعد از چند دستور العمل خاص در مورد نحوه تهیه دستگاه استنشاقی قبل از استفاده آن را دنبال کنید.
- ۲- به آرامی نفس بکشید. دهان خود را به دور دهان ببندید.
- ۳- اطمینان حاصل کنید که دریچه های هوا در قسمت استنشاقی را نبسته باشید.
- ۴- در حالی که دکمه انتشار دوز را فشار میدهید. به آرامی و عمیق از طریق دهان نفس بکشید. استنشاق دارو را انجام دهید.
- ۵- نفس خود را به مدت ۱۰ ثانیه نگه دارید و به آرامی نفس خود را بیرون دهید
- ۶- دستورالعملهای پزشک خود در مورد دوز مصرف را دنبال کنید.